16/05/2019

Το Μουσείο Χριστιανικής Τέχνης «ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΙΝΑΪΤΩΝ» συμμετέχει στη Διεθνή Ημέρα Μουσείων

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Αρχιεπισκοπή Κρήτης

Με κεντρικό άξονα την απεικόνιση του θείου μέσα από την εικονογραφία του Μυστικού Δείπνου, το Μουσείο Χριστιανικής Τέχνης συμμετέχει και φέτος στη Διεθνή Ημέρα Μουσείων, στις 18 Μαΐου. Με φόντο την πασίγνωστη εικόνα του Μιχαήλ Δαμασκηνού, οι άνθρωποι του Μουσείου αναζήτησαν τις ρίζες της εικονογραφικής παράδοσης μιας κορυφαίας στιγμής της χριστιανικής πίστης, μελέτησαν παραστάσεις από την Ανατολή και τη Δύση, καθώς και νεότερες απεικονίσεις του ίδιου θέματος και θα τις προβάλλουν σε όσους επισκεφτούν το Μουσείο Χριστιανικής Τέχνης την 18η Μαΐου. Ανάμεσά τους είναι τοιχογραφίες από το Άγιον Όρος (όπως του Θεοφάνη στην Ι. Μονή Σταυρονικήτα και στην Τράπεζα της Ι. Μονής Βατοπεδίου), αλλά και πολύ πρόσφατες όπως του Δ. Σαριδάκη στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης και του Π. Μόσχου στην Ι. Μονή Αγίων Θεοδώρων.

Για φέτος το Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων (ICOM) έχει επιλέξει ως κεντρικό άξονα του εορτασμού το θέμα«Τα Μουσεία ως κόμβοι πολιτισμού: το μέλλον της παράδοσης» τονίζοντας ότι τα Μουσεία, εκτός από την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, έχουν εξελιχθεί σε κομβικά σημεία επικοινωνίας λαών και πολιτισμών. Αναπτύσσουν συνεργασίες και δημιουργούν δίκτυα ανταλλαγής ιδεών και εμπειριών. Διαφυλάσσοντας με σεβασμό την ιστορική μνήμη και την παράδοση, αναζητούν νέους προσανατολισμούς για να εμπνεύσουν τον σύγχρονο άνθρωπο και να υπηρετήσουν τις ανάγκες του.

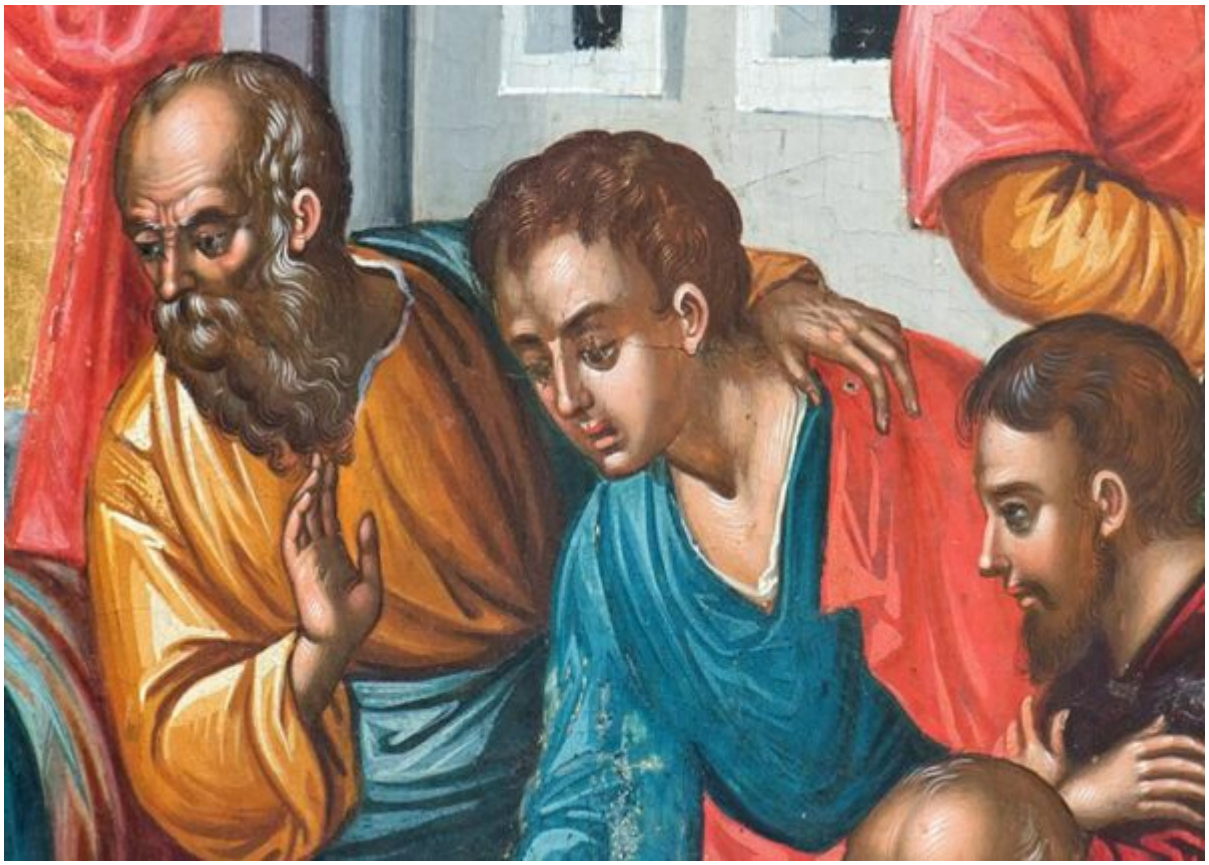

Επιλέξαμε ως επίκεντρο του εορτασμού την εικόνα του Μυστικού Δείπνου φιλοτεχνημένη από έναν από τους πιο σημαντικούς Κρητικούς αγιογράφους όλων των εποχών, τον Μιχαήλ Δαμασκηνό, προκειμένου να προσεγγίσουμε βαθύτερα όχι μόνο ένα επεισόδιο από την πορεία του Θεανθρώπου προς το εκούσιον πάθος αλλά και τους πολλαπλούς συμβολισμούς και τα μηνύματα που εκπέμπει και τα οποία ενέπνευσαν και συνεχίζουν να εμπνέουν καλλιτέχνες απ’ όλον τον κόσμο και, παράλληλα, να πυροδοτούν συζητήσεις.

Ο Μιχαήλ Δαμασκηνός προσέγγισε το θέμα με ιδιαιτερότητα και σεβασμό προς την κορυφαία αυτή στιγμή της σταυρικής πορείας και μας άφησε έναν αληθινό θησαυρό που εξακολουθεί να αποτελεί αντικείμενο μελέτης για τις εικαστικές επιλογές του αλλά και για το πολύπλοκο σκηνικό που αναπαράγει αποδίδοντας

αριστοτεχνικά την πιο φορτισμένη στιγμή της ιερής ιστορίας. Οι μορφές συνθέτουν έναν πολύπλοκο ψυχολογικό χάρτη μέσα από τον οποίο μπορεί κανείς να διακρίνει την αγωνία, την ένταση, την απορία, τις καταστάσεις που τονίζονται και με τις εκφράσεις των προσώπων και με τις κινήσεις των σωμάτων. Στο κέντρο, και σε αντιδιαστολή με την ένταση των Αποστόλων, ο Χριστός εικονίζεται σε κατάσταση θείας γαλήνης, με πρόσωπο σοβαρό, χωρίς εκφράσεις αγωνίας, αφού γνωρίζει εκ των προτέρων όλα όσα πρόκειται να συμβούν. Αρκεί να εστιάσει κανείς στις λεπτομέρειες της σύνθεσης, στα εδέσματα που κυριαρχούν στο τραπέζι, στο σερβίρισμα, στις συμπληρωματικές μορφές, όπως και στον ίδιο τον χώρο για να κατανοήσει καλύτερα το εικαστικό σύμπαν ενός ζωγράφου που ήξερε να διεισδύει στις ψυχές των πιστών.

Το θέμα του Μυστικού Δείπνου, σημαντικό για την ορθόδοξη και την δυτική εικονογραφία, εξακολουθεί να εμπνέει και να βρίσκεται ανάμεσα στις βασικές επιλογές των αγιογράφων και των ζωγράφων.